

Lausunto Etelä-Karjalan liikennestrategiasta 2040

Kh 06.05.2024 § 80
61/00.04.01/2024

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Etelä-Karjalan liikennestrategia päivitettiin vuonna 2020, mutta strategian laatimisen jälkeen toimintaympäristössä tapahtuneiden nopeiden ja merkittävien muutosten vuoksi strategia nähtiin tarpeelliseksi päivittää uudelleen. Strategia on nyt päivitetty vastaamaan vuoden 2023 tilannetta, ja Etelä-Karjalan liitto pyytää kunnilta lausuntoa päivitetystä strategialuonnoksesta 31.5.2024 mennessä. Kommentteja pyydetään erityisesti:

- Strategian esitysmuodosta
- Strategian toimenpideohjelmasta
- Strategian seurannan mittareista

Päivityksen keskeiset muutokset:

- Strategian esitysmuoto on muutettu pdf-dokumentista StoryMaps-muotoon. Strategia löytyy tässä vaiheessa osoitteesta: <https://storymaps.arcgis.com/collections/514e91441e784750902b88eabff7ec72>.
- Liikennestrategiasta poistettiin kaikki Venäjään viittaavat toimenpiteet, mukaan lukien rajaliikenteeseen liittyvät hankkeet.
- Strategian toimenpideohjelma jäseneltiin uudestaan. Toimenpideohjelmassa on kuvattu toimenpiteitä, joiden avulla Etelä-Karjalan maakunnan toimijat pystyvät saavuttamaan asetetut tavoitteet. Toimenpideohjelma on strateginen työkalu, jossa toimenpiteet kuvataan ylätasolla ja niitä tarkennetaan mm. vastuutahon, sijainnin ja toteutustavan mukaan. Toimenpideohjelma on jaettu viiteen toimenpidekokonaisuuteen, joista kustakin on kuvattu 3–4 teemaa. Näiden alla on esitetty yhteensä 39 erillistä toimenpidettä. Toimenpidekokonaisuudet ovat: 1) Strateginen perusta, 2) Liikenneverkko, 3) Kestävä liikkuminen, 4) Liikenteen palvelut, ja 5) Viestintäverkot.
- Strategian toteutumisen seurantaan on valittu 15 liikennejärjestelmän tilasta ja toimintaympäristöstä kertovaa mittaria, joille kullekin on asetettu lähtötaso, johon kehittymistä verrataan. Seurannassa käytettävät mittarit löytyvät kohdasta ”Strategian edistäminen”.

Lausunto

Ukrainan sodan takia Etelä-Karjalan maanteiden liikennemäärä on pienentynyt rajaliikenteen hiipumisen vuoksi. Saimaan kanavan liikenne on loppunut käytännössä kokonaan. Muutokset ovat luonnollisesti lisänneet junaliikennettä sekä Saimaan sisävesiliikennettä erityisesti teollisuuden raaka-aineiden ja tuotteiden osalta.

Rautatieliikenteen kehittämisen lisäksi myös tieliikenne vaatii toimenpiteitä maakunnan saavutettavuuden turvaamiseksi sekä asukkaiden liikkumisen varmistamiseksi harvenneiden palveluiden piiriin. Käytävyydeltään hyvää tiestöä tarvitaan myös hiilineutraalin liikenteen kehittyessä.

Matkaketjujen ja asiointiliikenteen kehittäminen olisi selkeintä rakentaa junaliikenteen palvelujen pohjalta. Tällöin myös junaliikenteen kannattavuus osana liikkumisketjua näyttäytyy osana muun liikkumisjärjestelmää aivan eri tavalla kuin vain nykyisen junana käytön asiakkaina ja tonneina.

Maakunnan saavutettavuutta, hiilineutraalisuutta ja elinvoimaa tulee edistää digitaalisten palveluita ja tietoliikenneverkkoja kehittämällä. Kaikki maakunnan taajama- ja kyläalueet tulee saada kiinteän valokuituverkon piiriin. Samoin riittävän tiheä mobiilitukiasemaverkko.

Etelä-Karjalan maantieteestä johtuen kestävä henkilöliikenne edellyttää lähijunaliikenteen kehittämistä, johon muut hiilineutraalit liikennemuodot ja matkaketjut voivat tukeutua. Junaliikenne on keskeinen matkailun kehittymisestä niin ulkomaisten kuin kotimaistenkin turistien kannalta. Erityisesti arvokkaat luontokohteet, kuten Hiitolanjoki, voi merkittävästi kehittyä toimivan junaliikenteen myötä.

Kärkihankkeet ovat perusteltuja. Imatra-Joensuu radan- ja valtatie kehittämissä osana erityisen tärkeää on Simpeleen rautatieaseman saavutettavuuden parantaminen yleiskaavana mukaisesti. Tämä edellyttää erityisesti valtatie 6 Simpeleen risteysalueen järjestelyjä ja rautatien syöttö- ja kevyenliikenteen alikulun rakentamista tie alitse.

Karjalan radan välityskyvyn parantaminen edellyttää esitettyjen ohitusraiteiden lisäksi poistuvien tasoristeysten korvaamista toimivilla myös raskasta liikennettä palvelevilla yhteyksillä. Rautjärvellä tämä tarkoittaa rautatien ylittävän maantiesillan uusimista Laikossa.

Seurantamittareiksi olisi hyvä löytää myös matkaketjuihin liittyvän tavoitteen mittaamista, joka ottaisi huomioon kunnan sisäisen liikenteen hyödyntämisen vaikutukset mm. keskuksien välisessä työmatka- ja asiointiliikenteessä (mm. sote-palvelujen saavutettavuudessa ja sen kustannuksissa.).

Strategian esitysmuodosta ei ole lausuttavaa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Harri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy selostuksessa esitetyn lausunnon Etelä-Karjalan liikenne strategiasta 2040.
Päätös	Kunnanhallitus päätti lausunnon päätösehdotuksen mukaisesti.